

ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

IŠVADA

DĖL ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ĮSIPAREIGOJIMŲ GALIMYBIŲ VERTINIMO

2021 m. lapkričio 14° Nr. (3.3) - 9-3
Širvintos

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹ 27 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir Širvintų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų² 13.3 punkto nuostata, įvertinta Širvintų rajono savivaldybės galimybė imti 106,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektui „Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos ugdymo erdvių modernizavimas“.

Širvintų rajono savivaldybės administracija prašymą pateikti išvadą dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių pateikė 2021-11-15 raštu Nr.13-3930.

Vertinimo tikslas - įvertinti, ar Savivaldybė turi galimybę imti 106,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektui finansuoti iš kredito įstaigos, neviršijant nustatytų skolinimosi limitų bei pateikti išvadą Savivaldybės tarybai.

Tikrinamas subjektas: Širvintų rajono savivaldybės administracija, identifikavimo kodas – 188722373. Adresas: Širvintos, Vilniaus 61.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Atliekant vertinimą, buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Skolinimosi reglamentavimas

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme² numatyta, kad savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniamis įsipareigojimams vykdyti.

Savivaldybių skolos bei skolinimosi limitų taikymo tvarką reglamentuoja Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės³, kuriose nustatyta⁴, kad savivaldybė skolindamasi turi įvertinti, ar priimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto savivaldybės skolos limito ir savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limito.

¹Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. 1-533(su vėlesniais pakeitimais).

² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo (2012-03-21 redakcija, su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Savivaldybių skolinimosi taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“, 4 p., 4.1. – 4.3. p.

Savivaldybių skolos, skolinimosi ir garantijų limitai nustatyti 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁵ 13 straipsnyje:

1) Savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) negali viršyti 60 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų;

2) Savivaldybės, kurios biudžetas planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas vadovaujantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies nuostatomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų dėl 2021 metams prognozuojamo neigiamo produkcijos atotrūkio nuo potencialo;

3) Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, pasiekimo ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, atitinka lėšų sumą, kurios reikia šiems projektams įgyvendinti.

4) Savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių priimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų gražinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti 10 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų.

Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 6 priede rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai – prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 9 697 tūkst. Eur. Savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) 2021 metais negali viršyti 60 procentų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų sumos, t. y. 5 818,2 tūkst. Eur. Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, skaičiuojami į skolos limitą, 2021 m. spalio 1 d. buvo 3062,4 tūkst. Eur arba sudaro 31,6 % skolos limitu, tai Savivaldybės pagal pasirašytas ilgalaikių paskolų sutartis su kredito įstaigomis paimtų ir negražintų paskolų likutis.

Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo⁶ 4 straipsnio 4 dalimi nustatyta, kad kiekvienas valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų, išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Pastaruoju atveju asignavimai negali viršyti pajamų daugiau kaip 1,5 procento.

LR Finansų ministerija 2020 m. kovo 20 d. paskelbė Valstybės kontrolės patvirtiną ekonominės raidos scenarijų, pagal kurį 2020-2023 metų laikotarpiu produkcijos atotrūkis nuo potencialo bus neigiamas.

Produkcijos atotrūkiui nuo potencialo esant neigiamam, pagal Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalį mažųjų savivaldybių (visų savivaldybių, išskyrus Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių miestų) išlaidos 1,5 procento gali viršyti pajamas, t. y. biudžetas gali būti su deficitu, pajamų ir išlaidų rodiklius vertinant pinigų srautais.

⁵Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (2020 m. gruodžio 22 d. Nr. XIV-102)

⁶ LR Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289, 4 str. 4 d.

Patvirtintas 2021 m. Savivaldybės biudžetas⁷ -17 240,4 tūkst. Eur buvo tikslintas 4 kartus ir po paskutinio patikslinimo⁸ biudžeto pajamos 24 246,2 tūkst. Eur.

2021 m. metinio skolinimosi limito paskaičiavimas:

$$(433 + (1,5 \times 24\,246,2/100)) = 796,7 \text{ tūkst. Eur.}$$

- 433 tūkst. Eur - Širvintų rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto projekte 01 Valdymo tobulinimo programos 02.2.02 priemonėje „Skolinių įsipareigojimų vykdymas“ numatyta skolų gražinimo suma;
 - 24 246,2 tūkst. Eur – patvirtintas (patikslintas) 2021 m. Savivaldybės biudžetas (be 2020 m. biudžeto likučio);
- 1,5 – leistinas išlaidų viršijimo koeficientas

Savivaldybės taryba 2021 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. 1-58 leido pasiskolinti investiciniams projektams 690,0 tūkst. Eur. Prisiimami įsipareigojimai 106,0 tūkst. Eur. neviršys Savivaldybei nustatyto metinio skolinimosi limito ($690,0 + 106,0 = 796,0$ tūkst. Eur). Savivaldybės skola sudarys 31,6 % (leistina – 60 %)

IŠVADA: Vadovaujantis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi, kad mažųjų savivaldybių (visų savivaldybių, išskyrus Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių miestų) išlaidos 1,5 procento gali viršyti pajamas, t. y. biudžetas gali būti su deficitu, pajamų ir išlaidų rodiklius vertinant pinigų srautais. Įvertinus Širvintų rajono savivaldybės biudžeto finansines galimybes Savivaldybės taryba gali priimti sprendimą imti 106,0,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektui „Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos ugdymo erdvių modernizavimas“.

Savivaldybės kontrolierė

Audronė Adomavičienė

⁷ Širvintų r. savivaldybės tarybos 2021-02-25 Nr. 1-16, „Dėl Širvintų r. savivaldybės 2021 m. biudžeto“

⁸ Širvintų r. savivaldybės tarybos 2021-10-27 Nr. 1-214, „Dėl Širvintų r. savivaldybės 2021 m. biudžeto dalinio pakeitimo“